

Sygn. akt IV P 326/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w O. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Grażyna Giżewska - Rozmus
Ławnicy	Janina Czetowicz Wojciech Krztoń
Protokolant:	st. sekr. sądowy Joanna Racis

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2017 r. w O.

na rozprawie sprawy z powództwa J. J. (1)

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej

o odszkodowanie

I oddała powództwo,

II zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 180 (stu osiemdziesięciu) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV P 326/17

UZASADNIENIE

Powódka J. J. (1) – w pozwie skierowanym przeciwko syndykowi (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej wniosła o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę dokonanego przez pracodawcę w piśmie z dnia 17 sierpnia 2016 roku za bezzasadne i przyznanie odszkodowania.

W uzasadnieniu swego pozwu wskazała, iż w firmie (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej była zatrudniona na stanowisku księgowej od dnia 01 października 2007 roku. W dniu 17 sierpnia 2016 roku wypowiedziano powódce umowę o pracę za wypowiedzeniem ze skutkiem na dzień 30 listopada 2016 roku. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano zakończenie postępowania upadłościowego, likwidację stanowiska pracy, wykreślenie podmiotu z KRS. J. J. (1) podniosła, że przez cały okres zatrudnienia prowadziła księgowość spółki (...) w upadłości likwidacyjnej oraz innych firm, w których syndyk prowadził postępowania upadłościowe. Wskazała również, że po przyznaniu syndykowi wynagrodzenia miał on zakończyć postępowanie upadłościowe, którego zakończenie planowane było początkowo na koniec czerwca 2016 roku. Powódka podkreśliła, że po otrzymaniu wypowiedzenia na dzień 31 sierpnia 2016 roku

sporządziła bilans (...) oraz pozostałych firm, które prowadziła, przekazując je wraz z innymi dokumentami do biura rachunkowego. Wskazała, że postępowanie upadłościowe (...) sp. z o.o. do dnia dzisiejszego nie zostało zakończone.

Wraz z pozwem powódka wniosła pismo o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia z dnia 17 sierpnia 2016 roku i przyznanie odszkodowania. Wskazała, że w dniu 22.09.2017r. powzięła informację o niezakończonym postępowaniu upadłościowym firmy (...). W związku z bezzasadnym wypowiedzeniem umowy o pracę, zwróciła się o przywrócenie terminu odwołania ponieważ nie zaistniały okoliczności, które miały być przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę.

Na rozprawie w dniu 14 grudnia 2017 roku powódka podtrzymała żądanie pozwu domagając się trzymiesięcznego odszkodowania.

Pozwany Syndyk Masy Upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w odpowiedzi na pozew wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, że powództwo jest bezzasadne, a nadto wniesione po upływie przepisanej prawem terminu. Wskazano, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem była faktyczna likwidacja stanowiska pracy powódki. Podkreślono, że stanowisko, na którym zatrudniona była powódka zostało zlikwidowane, a wykonywanie nielicznych czynności księgowych przekazane zewnętrznemu podmiotowi świadczącemu usługi księgowe. Wskazano ponadto, że druga przyczyna – zakończenie postępowania upadłościowego spółki (...) również jest prawdziwa. Podkreślono, że postępowanie upadłościowe znajduje się w fazie końcowej, zaś czynności syndyka zmierzają do zakończenia postępowania i wykreślenia spółki z Krajowego Rejestru Sądowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka była zatrudniona od dnia 01 października 2007r. na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem brutto (...) zł miesięcznie w firmie (...) sp. z o.o. w O. na stanowisku księgowej.

(dowód: akta osobowe powódki –cz. B umowa o pracę k. 69; cz. C świadectwo pracy k. 8)

Powódka zajmowała się księgowością (...) sp. z o.o. w O. oraz innych firm. Do jej obowiązków należało sporządzanie sprawozdań, bilansów, rozliczeń miesięcznych, sprawozdań sądowych, na polecenie syndyka analiz oraz rozliczanie podatku Vat i podatków dochodowych. Powódka otrzymywała 100 zł z każdej dodatkowej upadłości kwartalnie.

(dowód: przesłuchanie powódki –k.25-26 00:04:43-00:22:26, k. 27, 28 00:44:43-00:47:13, przesłuchanie pozwanego – k.26-27 00:22:29- 00:44:40)

W dniu 17 sierpnia 2016r. pracodawca wręczył powódce oświadczenie o rozwiązaniu z nią umowy o pracę z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, który upływał w dniu 30 listopada 2016r. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano zakończenie postępowania upadłościowego i związaną z tym likwidację stanowiska pracy oraz wykreślenie podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego. W wypowiedzeniu znalazło się pouczeniem że powódce przysługuje prawo wniesienia odwołania do Sądu Rejonowego w O. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ul.(...), (...)-(...) O. w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wypowiedzenia.

(dowód: akta osobowe powódki –cz. C- wypowiedzenie umowy o pracę k. 9)

(...) sp. z o.o. zatrudniało 1200 osób. Przedsiębiorstwo zajmowało się produkcją mebli. Jeszcze na początku postępowania upadłościowego księgowością w firmie zajmowało się wewnętrzne biuro księgowe zatrudniające 40 osób. W związku z upadłością przedsiębiorstwo zostało podzielone celem sprzedaży, około 1000 osób zostało przekazanych nowym nabywcom, zaś 200 zostało zwolnionych. Masa upadłości została zlikwidowana.

Na dzień rozwiązania umowy z powódką postępowanie upadłościowe wobec (...) sp. z o.o. było w toku. W tamtym okresie zaspokojono wszystkich wierzycieli, pozostała nadwyżka 4 mln zł.

(dowód: przesłuchanie Syndyka Z. W. – k. 26-27 00:22:29- 00:44:40)

Na dzień rozwiązania umowy o pracę sprawy księgowe zostały przekazane przez powódkę do zewnętrznego biura rachunkowego. Wcześniej powódka sporządziła bilanse, przekazała analizy i sprawy związane z podatkami.

Obecnie biuro rachunkowe wykonuje ten sam zakres zadań, które realizowała powódka jednak w ciągle zmniejszającym się zakresie. Obsługa przez biuro rachunkowe kosztuje 1000 zł plus VAT. Nikt nie został zatrudniony w miejsce powódki.

(dowód: przesłuchanie powódki –k.25-26 00:04:43-00:22:26, k. 27, 28 00:44:43-00:47:13, przesłuchanie Syndyka Z. W. – k. 26-27 00:22:29- 00:44:40)

Przedsiębiorstwo figuruje w Krajowym Rejestrze Sądowym. Obecnie w związku z prowadzonymi postępowaniami egzekucyjnymi syndyk nie zakończył postępowania upadłościowego.

(dowód: odpis z KRS k. 14-17, przesłuchanie powódki k.25-26 00:04:43-00:22:26, k. 27, 28 00:44:43-00:47:13, przesłuchanie pozwanego – k.26-27 00:22:29- 00:44:40)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie rozważeniu podlegają dwa zagadnienia. Po pierwsze wniosek powódki o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę oraz po drugie-kwestia roszczenia powódki o odszkodowanie w związku z wypowiedzeniem jej umowy o pracę.

Sąd dokonał ustaleń w sprawie w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony, których wiarygodności i autentyczności strony nie kwestionowały, a także w oparciu o przesłuchanie stron postępowania. Sąd skonstatował, iż w zakresie okoliczności istotnych dla sprawy, w tym faktów dotyczących postępowania upadłościowego wobec (...), obowiązków powódki i przekazania ich podmiotowi zewnętrznemu, strony zeznawały zgodnie.

Zgodnie z art. 264 § 1 kp odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę wnosi się do sądu pracy w ciągu 21 dni od dnia doręczenia pisma wypowiedzającego umowę o pracę. Art. 265 § 1 kp przewiduje, iż jeżeli pracownik nie dokonał - bez swojej winy - w terminie czynności, o których mowa w art. 97 § 2¹ i w art. 264, sąd pracy na jego wniosek postanowi przywrócenie uchybionego terminu. W § 2 wskazano, że wniosek o przywrócenie terminu wnosi się do sądu pracy w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. We wniosku należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające przywrócenie terminu.

Po upływie terminów określonych w art. 264 kp roszczenie wygasa, chyba że podmiot, przeciwko któremu roszczenie przysługuje, zrzekł się korzystania z przedawnienia lub ma miejsce przywrócenie terminu z art. 265 k.p. W zakresie interpretacji obu ww norm prawnych należy wskazać, że obok wniosku pracownika przesłanką przywrócenia terminu z art. 265 k.p. jest brak winy po stronie wnioskodawcy. Wymieniony przepis nie wskazuje, o jaką postać winy chodzi. W związku z tym należy przyjąć, że wchodzi w rachubę zarówno wina umyślna, jak i nieumyślna. To też oznacza, że nawet opieszałość strony bądź jej lekkie niedbalstwo mogą być traktowane jako przejaw jej winy. W doktrynie i judykaturze dominuje zapatrywanie, że o istnieniu winy pracownika lub jej braku należy wnioskować na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, przy czym decydujące znaczenie ma obiektywny miernik staranności, jakim jest należyta dbałość strony o swoje interesy, choć nie bez znaczenia jest też subiektywna zdolność wnioskodawcy do oceny rzeczywistego stanu rzeczy, mierzona zwłaszcza poziomem wykształcenia, skalą posiadanej wiedzy prawniczej i życiowego doświadczenia. Czynniki subiektywne odnoszące się do doświadczenia życiowego i

zawodowego pracownika oraz orientacji w obowiązujących przepisach mają więc jedynie znaczenie uzupełniające. W ocenie braku winy w przekroczeniu terminu liczy się w tym zakresie także stopień wykształcenia pracownika czy zajmowane przez niego stanowisko przed rozwiązaniem umowy. (...) W tym kierunku wypowiedział się również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 stycznia 1998 r. (I PKN 468/97), wskazując, że uzyskanie przez pracownika informacji od państwowego inspektora pracy o terminie złożenia powództwa o przywrócenie do pracy oznacza ustanie przyczyny usprawiedliwiającej przekroczenie terminu z art. 264 § 2 k.p., wynikającej z braku pouczenia o przysługującym prawie odwołania się do sądu pracy. Jednakże wiedza i doświadczenie zawodowe pracownika w zakresie przepisów dotyczących rozwiązywania umów o pracę, a w szczególności co do sposobu i terminu odwołania się, powoduje, że brak pouczenia o prawie i terminie wniesienia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę nie jest w ogóle okolicznością uzasadniającą przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 264 § 1 k.p. (Jan Piątkowski, Tytuł: Komentarz do art. 265 Kodeksu pracy Stan prawny: 2016.01.02, LEX)

Dokonując oceny winy powoda w uchybieniu terminowi do wniesienia odwołania należy uwzględnić znaczne przekroczenie terminu, w takiej sytuacji okoliczności usprawiedliwiające uchybienie terminowi powinny być istotne i poważne oraz trwać przez cały okres opóźnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.11.2006r. III PK 73/06). Analizując sytuację prawną w zakresie odwołania wniesionego przez powódkę należy stwierdzić, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy powódka otrzymała w dniu 17.08.2016r. Zawierało ono pouczenie o terminie i możliwości odwołania się do właściwego Sądu. Pouczenie było bardzo szczegółowe, nie mniej jednak zakradł się do niego błąd w zakresie wskazania terminu, w którym pracownik mógł się odwołać (wskazano siedmiodniowy termin, podczas gdy w sierpniu 2016r. było to już 21 dni).

Dodatkowo należy podkreślić, iż powódka była wysoko wyspecjalizowanym pracownikiem księgowym.

Odwołanie do Sądu wniosła 02.10.2017r. po uzyskaniu w dniu 22.09.2017r. informacji o tym, że (...) nie został jeszcze wykreślony z KRS. Powódka winna była, w związku z tym, złożyć wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminowi. Taką przyczyną, w ocenie J. J., był brak jej wiedzy co do stanu upadłości (...) a konkretne co do braku zakończenia postępowania upadłościowego.

W ocenie Sądu, po pierwsze powódka nie wykazała, aby zachodziły podstawy do przywrócenia jej terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia. Powódka bowiem w czasie zatrudnienia u pozwanego i po zakończeniu trwania stosunku pracy miała wiedzę, że postępowanie upadłościowe jest w toku, a syndyk miał ją informować, że zakończenie postępowania nastąpi z końcem roku 2016. Powódka nie wskazała, aby od końca 2016r. do 22.09.2017r. zaistniało zdarzenie uniemożliwiające powódce powzięcie wiadomości o niezakończonych upadłości. Tym bardziej, że jak J. J. wskazała, od początku zajmowała się tą upadłością, dokonywała w jej ramach czynności, sporządzała sprawozdania, w tym na potrzeby Sądu. Tym samym miała wystarczającą orientację co do możliwości ustalenia stanu postępowania.

Niezależnie jednak od powyższych uwag, należy wskazać, że powódka uchybiła także terminowi wynikającemu z art. 265 par. 2 kp. Wniosek bowiem o przywrócenie terminu złożyła po upływie 7 dni od dnia dowiedzenia się o przyczynie, która stanowi podstawę wniosku o przywrócenie terminu. Nie wykazała, aby w tym okresie wystąpiły kolejne sytuacje usprawiedliwiające uchybienie terminowi do złożenia odwołania. Przywrócenie bowiem terminu do złożenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę uzasadniają kolejne przyczyny usprawiedliwiające jego niezachowanie, jeżeli przerwa między tymi przyczynami nie przekracza 7 dni (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.10.2008r. III PK 27/08).

W ocenie Sądu, nie zachodzą w niniejszej sprawie podstawy do przywrócenia terminu do wniesienia odwołania, albowiem upływ terminu od dnia otrzymania wypowiedzenia jest ponadroczny, a im dłuższy ten okres tym bardziej ważkie winny być przyczyny uzasadniające jego przywrócenie. Nadto, wnioskując na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, nie sposób przypisać powódce brak winy w uchybieniu terminowi z art. 264 par. 1 kp. Owszem pouczenie zawarte w wypowiedzeniu zawierało błąd co do samego terminu wskazując 7 dni zamiast 21 na odwołanie. Nie mniej jednak, zdaniem Sądu, błąd ten nie mógł zaważyć w tej sytuacji na uznaniu, iż powódka nie była pouczona.

Co do zasady została pouczona. A wskazano krótszy termin niż obecnie obowiązujący. Nadto, powódka co do zasady, jak wynika z jej przesłuchania, nie widziała pierwotnie podstaw do złożenia odwołania od wypowiedzenia. W chwili otrzymania oświadczenia o rozwiązaniu umowy nie odwoływała się kwestionując wskazane przyczyny. Dopiero po dniu 22.09.2017r. i ustaleniu, że postępowanie upadłościowe nadal trwa zanegowała przyczyny podane w wypowiedzeniu.

Niezależnie od powyższego, Sąd dokonał analizy przyczyn wskazanych powódce w wypowiedzeniu umowy o pracę pod kątem ich zasadności. Jak wynika z treści wypowiedzenia jego przyczyną jest zakończenie postępowania upadłościowego i związana z tym likwidacja stanowiska pracy oraz wykreślenie podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego. Nie jest kwestionowane przez żadną ze stron, iż postępowanie upadłościowe dotyczące (...) nie zakończyło się, a podmiot nie został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego. Jednakże, nie może budzić wątpliwości, że stanowisko powódki zostało zlikwidowane. Obowiązki z zakresu księgowości wykonywane tylko przez powódkę w (...) obecnie realizowane są przez zewnętrzne biuro rachunkowe. Jak zeznał syndyk nikt na miejsce powódki z zakresem jej obowiązków nie został zatrudniony. Decyzja syndyka została podyktowana etapem postępowania upadłościowego, w którym systematycznie zmniejszała się ilość czynności księgowych. Wyłączenie określonego zakresu zadań poza struktury podmiotu i likwidacja w związku z tym stanowisk pracy uzasadnia rozwiązanie umowy o pracę w związku z likwidacją stanowiska pracy. Powierzenie przez pracodawcę dotychczasowych obowiązków głównego księgowego, sprowadzających się do obsługi rachunkowej przedsiębiorstwa, osobie wykonującej te zadania na podstawie umowy cywilnoprawnej, stanowi likwidację stanowiska pracy, uzasadniającą wypowiedzenie stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Dochodzi wówczas do likwidacji stanowiska pracy, mimo że nadal określone zadania są wykonywane na rzecz pracodawcy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2001 r., I PKN 541/00, OSNP 2003 nr 11, poz. 269 oraz z dnia 12 grudnia 2001 r., I PKN 733/00, OSNP 2003 nr 23, poz. 569).

W związku z powyższym, Sąd uznał, iż wskazane powyżej okoliczności nie uzasadniają uwzględnienia roszczenia powódki w zakresie odszkodowania, zarówno w związku z uchybieniem terminowi do wniesienia odwołania (art. 264 par. 1 kp i art. 265 kp), jak i w oparciu o art. 45 par. 1 kp w zw. z art. 30 par. 4 kp. Dlatego też, powództwo oddalono, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 98 kpc w zw. z par 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSR Grażyna Giżewska-Rozmus